

Urząd Patentowy
Rzeczypospolitej Polskiej

12 OPIS PATENTOWY 19 PL 11 168406

13 B3

21 Numer zgłoszenia: 290510

22 Data zgłoszenia: 03.06.1991

51 IntCl⁶:
A61K 7/075

61 Patent dodatkowy do patentu:
166655 17.05.1991

54

Preparat kosmetyczny

43 Zgłoszenie ogłoszono:
14.12.1992 BUP 25/92

45 O udzieleniu patentu ogłoszono:
29.02.1996 WUP 02/96

73 Uprawniony z patentu:
TORF CORPORATION Fabryka Leków
Spółka z o.o., Wrocław, PL

72 Twórcy wynalazku:
Stanisław Tołpa, Wrocław, PL
Tadeusz Gersz, Wrocław, PL
Stanisława Ritter, Wrocław, PL
Ryszard Kukla, Wrocław, PL
Małgorzata Skrzyszewska, Wrocław, PL
Stanisław Tomków, Wrocław, PL

74 Pełnomocnik:
Malewska Ewa, Ewa Malewska & Partners

57

1. Preparat kosmetyczny zawierający wyciąg ziołowy, środki wspomagające i uszlachetniające, kompozycje zapachowe oraz nośnik dopuszczony do użytku kosmetycznego, a także dodatek zagęszczono-ego ekstraktu borowinowego, otrzymywanego z surowca torfowego przez wyekstrahowanie substancji biologicznie czynnych wodnym roztworem ługu, a następnie - po oddzieleniu części stałych, przetworzenie hydrolizatu na drodze zakwaszenia, oddzielenia wytrąconych osadów i ponownej alkalizacji z usunięciem wytrąconych części stałych oraz ponownego zakwaszenia z wyodrębnieniem klarownego roztworu ciał czynnych z torfu, przetwarzanego dalej na drodze zateżnienia, ekstrakowania roztworem etanolowo-wodnym, dalszego odbalastowania roztworu oraz ponownego zagęszczenia i oczyszczenia z substancji toksycznych na drodze ekstrakcji eterowej i ostatecznie: odsolenia i zagęszczenia fazy wodnej do zawartości około 10% suchej masy, a zwłaszcza dodatek ekstraktu z torfu o pojemności 8-30%, stopniu rozkładu 30-70% i pH 3,5-7,0, przy czym 90,00-99,99% wagowych preparatu stanowią łącznie: nośnik, ekstrakty ziołowe, substancje konserwujące, pomocnicze i kompozycje zapachowe, według patentu nr 166 655, **znamienny tym**, że zawiera wskazany zagęszczony ekstrakt borowinowy oraz kompozycję szamponową w stosunku wagowym od 0,01 : 10 do 1 . 10, przy czym kompozycja szamponowa zawiera 15,00-20,00% wagowych wyciągu ziołowego, 10,00-30,00% wagowych środków powierzchniowo czynnych, 0,10-0,50% wagowych substancji bakteriobójczych, 0,50-1,50% wagowych alkoholu etylowego o stężeniu 95%, 1,00-5,00% wagowych chlorku sodu i 40,00-60,00% wagowych wody.

Preparat kosmetyczny

Zastrzeżenia patentowe

1. Preparat kosmetyczny zawierający wyciąg ziołowy, środki wspomagające i uszlachetniające, kompozycje zapachowe oraz nośnik dopuszczony do użytku kosmetycznego, a także dodatek zagęszczonego ekstraktu borowinowego, otrzymywanego z surowca torfowego przez wyekstrahowanie substancji biologicznie czynnych wodnym roztworem ługu, a następnie - po oddzieleniu części stałych, przetworzenie hydrolizatu na drodze zakwaszenia, oddzielenia wytrąconych osadów i ponownej alkalizacji z usunięciem wytrąconych części stałych oraz ponownego zakwaszenia z wyodrębnieniem klarownego roztworu ciał czynnych z torfu, przetwarzanego dalej na drodze zateżniania, ekstrahowania roztworem etanolowo-wodnym, dalszego odbalastowania roztworu oraz ponownego zagęszczenia i oczyszczenia z substancji toksycznych na drodze ekstrakcji eterowej i ostatecznie: odsolenia i zagęszczenia fazy wodnej do zawartości około 10% suchej masy, a zwłaszcza dodatek ekstraktu z torfu o pojemności 8-30%, stopniu rozkładu 30-70% i pH 3,5-7,0, przy czym 90,00-99,99% wagowych preparatu stanowią łącznie: nośnik, ekstrakty ziołowe, substancje konserwujące, pomocnicze i kompozycje zapachowe, według patentu nr 166 655, **znamienny tym**, że zawiera wskazany zagęszczony ekstrakt borowinowy oraz kompozycję szamponową w stosunku wagowym od 0,01 : 10 do 1 : 10, przy czym kompozycja szamponowa zawiera 15,00-20,00% wagowych wyciągu ziołowego, 10,00-30,00% wagowych środków powierzchniowo czynnych, 0,10-0,50% wagowych substancji bakteriobójczych, 0,50-1,50% wagowych alkoholu etylowego o stężeniu 95%, 1,00-5,00% wagowych chlorku sodu i 40,00-60,00% wagowych wody.

2. Preparat według zastrz. 1, **znamienny tym**, że kompozycja szampanowa zawiera 17,50% wagowych wyciągu ziołowego 25,00% wagowych środków powierzchniowo czynnych, 0,22% wagowych substancji bakteriobójczych i konserwujących, 0,80% wagowych alkoholu etylowego o stężeniu 95%, 3,0% wagowych chlorku sodu i 53,48% wagowych wody.

3. Preparat według zastrz. 1 albo 2, **znamienny tym**, że jako wyciąg ziołowy zawiera mieszaninę ekstraktu ziołowego o dużej zawartości saponin, będącego naturalnym detergentem, korzystnie wyciągu z mydlnicy lekarskiej lub wyciągu z kasztanowca oraz wyciągu z roślin działających dobroczynnie na włosy wzmacniająco, przeciwłupieżowo, moderująco, jak również zwiększających połysk i/lub puszystość włosów, korzystnie pokrzywy, skrzypu, łopianu, aloesu, nagietka, brzozy w stosunku wagowym od 1 : 4 do 3 : 5.

4. Preparat według zastrz. 3, **znamienny tym**, że zawiera mieszaninę wyciągu z mydlnicy lekarskiej i z pokrzywy w stosunku wagowym 3 : 4, a stosunek wyciągu borowinowego do kompozycji szamponowej wynosi 1 : 19.

5. Preparat według zastrz. 3, **znamienny tym**, że zawiera mieszaninę wyciągu z kasztanowca i z nagietka w stosunku wagowym około 3 : 5, a stosunek wyciągu borowinowego do kompozycji szamponowej wynosi 1 : 19.

* * *

Przedmiotem wynalazku jest preparat kosmetyczny. Produkt według wynalazku stanowi uzupełnienie rozwiązania według patentu głównego nr 166 655.

Podstawowym zabiegiem racjonalnego pielęgnowania włosów jest mycie włosów odpowiednimi preparatami zwanymi szamponami. Wiadomo, że na skutek skażenia środowiska, przykładowo - większego zapylenia, zachodzi konieczność częstego mycia włosów. W związku z tym należałoby stosować przede wszystkim szampony o działaniu zachowawczym.

Znane jest wykorzystanie w produkcji szamponów wyciągów ziołowych w celu uzyskania preparatów o właściwościach wzmacniających, przeciwłupieżowych, poprawiających wygląd włosów, nadających im połysk i puszystość.

Celem wynalazku jest opracowanie nowego szamponu opartego na naturalnych substancjach organicznych i mineralnych.

Nieoczekiwanie cel ten osiągnięto dzięki zastosowaniu w charakterze substancji bioczynnej przetworzonej borowiny, w postaci ekstraktu ciał czynnych wyizolowanych z kopalnianej borowiny (torfu).

Z opisu patentowego nr 166 655 znany jest preparat kosmetyczny, który obok wyciągów ziołowych, środków wspomagających i uszlachetniających prócz kompozycji zapachowych i nośnika dopuszczonego do użytku kosmetycznego zawiera dodatek 0,01 - 10,00% wagowych zagęszczonego ekstraktu borowinowego, otrzymywanego z surowca torfowego przez wyekstrahowanie substancji biologicznie czynnych wodnym roztworem ługu, a następnie - po oddzieleniu części stałych, przetworzenie hydrolizatu na drodze zakwaszenia, oddzielenia wytrąconych osadów i ponownej alkalizacji z usunięciem wytrąconych części stałych oraz ponownego zakwaszenia z wyodrębnieniem klarownego roztworu ciał czynnych z torfu, przetwarzanego dalej na drodze zateżania, ekstrahowania roztworem etanolowo-wodnym, dalszego odbalastowania roztworu oraz ponownego zagęszczenia i oczyszczenia z substancji toksycznych na drodze ekstrakcji eterowej i ostatecznie: odsolenia i zagęszczenia fazy wodnej do zawartości około 10% suchej masy, a zwłaszcza dodatek ekstraktu z torfu o popielności 8-30%, stopniu rozkładu 30-70% i pH 3,5-7,0, przy czym pozostałe 90,00 - 99,99% wagowych preparatu stanowią łącznie: nośnik, ekstrakty ziołowe, substancje konserwujące, pomocnicze i kompozycje zapachowe. Ów korzystny ekstrakt borowinowy, otrzymany torf o wskazanych właściwościach fizyko-chemicznych znany jest jako Preparat Torfowy Tołpy®. Dodatkowo z opisu tego znane jest zastosowanie w składzie preparatów kosmetycznych kompozycji ziołowych z dodatkiem wyciągu z mydlnicy lekarskiej, stanowiącego naturalny detergent, a także wykorzystanie jako nośnika - nośnika wodnego z dodatkiem środków powierzchniowo czynnych, biodegradowalnych, stanowiących bazę dla płynów do kąpieli i szamponów.

Dzięki zawartym w torfie substancjom organicznym i nieorganicznym w proporcji właściwej organizmom żywym, z których uformowane zostały pokłady torfu, stanowiącym substancje odżywcze i pobudzające, ekstrakt borowinowy, zwłaszcza Preparat Torfowy Tołpy®, może korzystnie wpływać na stan skóry na głowie i samych włosów, a więc przejawiać kosmetyczne dobroczynne oddziaływanie na włosy wszystkich rodzajów.

Dodatkowo, nieoczekiwanie okazało się, że w przypadku szamponu, dodatek dobroczynnego ekstraktu borowinowego jest skuteczny mimo chwilowego jedynie kontaktu szamponu ze skórą głowy i włosami, w wyniku stosunkowo szybkiego spłukiwania szamponu w trakcie mycia włosów, pod warunkiem jednakże utrzymania jego zawartości w szamponie na poziomie zbliżonym do górnej granicy stężeń znanych ze wspomnianego patentu głównego.

Preparat kosmetyczny zawierający wyciąg ziołowy, środki wspomagające i uszlachetniające, kompozycje zapachowe oraz nośnik dopuszczony do użytku kosmetycznego, a także dodatek zagęszczonego ekstraktu borowinowego, otrzymywanego z surowca torfowego przez wyekstrahowanie substancji biologicznie czynnych wodnym roztworem ługu, a następnie - po oddzieleniu części stałych, przetworzenie hydrolizatu na drodze zakwaszenia, oddzielenia wytrąconych osadów i ponownej alkalizacji z usunięciem wytrąconych części stałych oraz ponownego zakwaszenia z wyodrębnieniem klarownego roztworu ciał czynnych z torfu, przetwarzanego dalej na drodze zateżania, ekstrahowania roztworem etanolowo-wodnym, dalszego odbalastowania roztworu oraz ponownego zagęszczenia i oczyszczenia z substancji toksycznych na drodze ekstrakcji eterowej i ostatecznie: odsolenia i zagęszczenia fazy wodnej do zawartości około 10% suchej masy, a zwłaszcza dodatek ekstraktu z torfu o popielności 8-30%, stopniu rozkładu 30-70% i pH 3,5-7,0, przy czym pozostałe 90,00-99,99% wagowych preparatu stanowią łącznie: nośnik, ekstrakty ziołowe, substancje konserwujące, pomocnicze i kompozycje zapachowe, według patentu nr 166 655 zgodnie z obecnym wynalazkiem zawiera wskazany zagęszczony ekstrakt borowinowy oraz kompozycję szamponową w stosunku wagowym od 0,01 : 10 do 1 : 10, przy czym kompozycja szamponowa zawiera 15,00-20,00% wagowych wyciągu ziołowego, 10,00-30,00% wagowych środków powierzchniowo czynnych, 0,10-0,50% wagowych substancji bakteriobójczych, 0,50-1,50% wagowych alkoholu etylowego o stężeniu 95%, 1,00-5,00% wagowych soli i 40,00-60,00% wagowych wody.

Korzystnie, w preparacie według wynalazku kompozycja szamponowa zawiera 17,50% wagowych wyciągu ziołowego, 25,00% wagowych środków powierzchniowo czynnych, 0,22%

wagowych substancji bakteriobójczych i konserwujących, 0,80% wagowych alkoholu etylowego o stężeniu 95%, 3,0% wagowych chlorku sodu i 53,48% wagowych wody.

Korzystnie w skład kompozycji szamponowej wchodzi wyciąg ziołowy stanowiący mieszaninę ekstraktu ziołowego o dużej zawartości saponin, będącego naturalnym detergentem, korzystnie wyciągu z mydlnicy lekarskiej lub wyciągu z kasztanowca oraz wyciągu z roślin działających dobroczynnie na włosy: wzmacniająco, przeciwłupieżowo, moderująco, jak również zwiększających połysk i/lub puszystość włosów, korzystny pokrzywy, skrzypu, łopianu, aloesu, nagietka, brzozy, w stosunku wagowym od 1 : 4 do 3 : 5.

Korzystnie preparat według wynalazku zawiera mieszaninę wyciągu z mydlnicy lekarskiej i z pokrzywy w stosunku wagowym 3 : 4 albo mieszaninę wyciągu z kasztanowca i z nagietka w stosunku wagowym 3 : 5, a stosunek wyciągu borowinowego do kompozycji szamponowej wynosi 1 : 19.

Szczególne wymagania odnośnie wyciągów ziołowych (wyciągi alkoholowe, sporządzone z użyciem alkoholu 50% i 70%), innych składników kompozycji (według Farmakopei Polskiej IV i V) jak również sposób przyrządzania wyciągu borowinowego, skład korzystnego przykładu ekstraktu borowinowego jakim jest Preparat Torfowy Tołpy[®], omówione są dokładnie w opisie patentowym głównym nr 166 655.

Jako korzystny środek bakteriobójczy stosuje się preparat o nazwie ASEPTINA produkcji firmy Merck, Niemcy, znany też jako NIPAGINA A - p-hydroksybenzoesan etylu. Jako korzystny konserwant stosuje się preparat o nazwie BRONOPOL produkcji firmy BOOTS Company Ltd, W. Brytania - 2-bromo-2-nitropropan-1,3-diol, dystrybuowany w Polsce przez CIECH "POLLENA" w Warszawie. W składzie preparatu według wynalazku występują także środki powierzchniowo czynne GAMAL SBS-11 i GAMAL NO-3 wytwarzane przez Gdańskie Zakłady Chemii Gospodarczej "POLLENA" w Gdańsku. GAMAL SBS-11 jest mieszaniną dwusodowej soli monoestru kwasu sulfobursztynowego i oksyetylenowanego alkoholu laurylowego oraz soli sodowej siarczanu dwuetylenowego alkoholu laurylowego w stosunku 1 : 1. GAMAL NO-3 jest 40% wodnym roztworem dwusodowej soli sulfobursztynianu oksyetylenowanego alkoholu laurylowego.

Wynalazek bliżej objaśniają poniższe przykłady, stanowiące jedynie ilustrację możliwości różnicowania składu szamponu w zależności od rodzaju włosów, dla których szampon jest przeznaczony.

P r z y k ł a d I. Sporządzono kompozycję szamponową według następującej receptury:

1. Ekstrakt z mydlnicy lekarskiej	15,00g	7,50% wag.
2. Ekstrakt pokrzywowy	20,00g	10,00% wag.
3. Gamal SBS-11 (detergent - mieszanina dwusodowej soli monoestru kwasu sulfobursztynowego i oksyetylenowanego alkoholu laurylowego oraz soli sodowej siarczanu dwuetylenowego alkoholu laurylowego w stosunku 1 : 1)	30,00g	15,00% wag.
4. Gamal NO-3 (detergent - 40% wodny roztwór dwusodowej soli sulfobursztynianu oksyetylenowanego alkoholu laurylowego)	20,00g	10,00% wag.
5. Aseptina (środek bakterjobójczy - p-hydroksy-benzo-esan etylu)	4,40g	0,20% wag.
6. Alkohol etylowy	1,60g	0,80% wag.
7. Bronopol (konserwant - 2-bromo-2-nitropropan-1,3-diol)	0,04g	0,02% wag.
8. Chlorek sodowy	6,00g	3,00% wag.
9. Woda	106,96g	53,48% wag.
Razem	200,00g	100,00% wag.

Do 92,00 cz.wag. wyżej otrzymanej kompozycji szamponowej dodano 8,00 cz. wag. Preparatu Torfowego Tołpy[®], otrzymując 100 cz. wag. szamponu według wynalazku. Podobnie postępowano z innymi wyciągami ziołowymi. W zależności do zastosowanego wyciągu ziołowego zmieniano dodatek Preparatu Torfowego Tołpy[®].